

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน
อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
ความหมาย	๑
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๒
ขั้นตอนความเสี่ยงการทุจริต	๒

การประเมินความเสี่ยงด้านทุจริต

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นที่หากเกิดความเสียหายขึ้นก็อาจจะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพตติมิชอบ

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณพ.ศ ๒๕๖๘ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๔ ด้านประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริตดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง(Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์แบบอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเปลี่ยนเวรไปจากที่กำหนดไว้ทางนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง , ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส) เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk management)	กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤตินมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การทุจริต	<p>องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภทได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รับระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรของชาติ ๒.การทุจริตขนาดเล็ก (petty corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่และระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ ๓.การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอการให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ๔.การยักยอก (Embezzlement) คือการที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ๕.การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย(Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	<p>๖. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม</p> <p>๗. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า ๑ สถานะ</p>
การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	<p>การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆหรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆหรือนำผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลละพินิจในการพิจารณาตัดสินใจการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆสำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง/ปัญหา	<p>*ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องตามหามาตรการควบคุม</p> <p>*ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา</p>
ประเด็นความเสี่ยง	*เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส(likelihood)	*โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ(Impact)	*ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	*คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ ๘ - การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organisations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กรไว้ด้วยกัน ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุแบบประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Présent & Fonction (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในขององค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organisations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริตโดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการดังนี้

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติดูแลแล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้ทางเลือกที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกัน ปรามปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ การประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑.กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของควมถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- **ผลกระทบ (Impact)** : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๒.ประเมินความเสี่ยงการทุจริตปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหา จากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามี โอกาสเกิด (Unknown Factor)

๓.การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ แลต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเภทความเสี่ยงในความโปร่งใสและการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกในการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานเป็นพิเศษควบคุมดูแลได้
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานภายในองค์กรและบุคคลภายในองค์กรและบุคคลภายนอกยากต่อการควบคุมไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด สม่าเสมอ

๔. ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) = โอกาสที่จะเกิด X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	การแสดงสีสัญลักษณ์
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๔-๒๕ คะแนน	
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน	
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน	
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน	

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงได้ ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การอนุมัติ อนุญาต (ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (๑)	ระดับผลกระทบที่เกิดขึ้น (๒)	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (๑) X (๒)
๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ตามพรบ.ควบคุมอาคาร	๑	๒	๒
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชน/ร้านค้า ในการประเมินภาษีให้น้อยลง	๒	๑	๒
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	- การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์กับบริษัท โดยกำหนดคุณสมบัติกำหนดไม่สมบูรณ์ - กำหนดราคาไม่เป็นไปตามบัญชีครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณและไม่ใช้ราคาในพื้นที่ที่จัดซื้อจัดจ้าง - การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบตดตยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากบริษัทผู้รับจ้าง - ไม่มีการลงพื้นที่ไปตรวจรับงานจริงมีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๒	๑	๒
๔. การบริหารงานบุคคล	- ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น มีการเรียกรับสินบนในการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน ,การแต่งตั้งโยกย้ายการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	๑	๒	๒

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ให้นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางระดับความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์จากประสิทธิผลหรือคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบัน เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/ พอใช้ / อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับใดจะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยงซึ่งจะอยู่ในระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) เท่านั้น โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับดี หมายถึง การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับพอใช้ หมายถึง การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับอ่อน หมายถึง การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินความเสี่ยง		
			ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง
๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ตามพรบ. ควบคุมอาคาร	ดี	√		
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชน/ร้านค้า ในการประเมินภาษีให้น้อยลง	ดี	√		
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์กับบริษัท โดยกำหนดคุณสมบัติกำกวมไม่สมบูรณ์ - กำหนดราคาไม่เป็นไปตามบัญชีครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณและไม่ใช่ราคาในพื้นที่ที่จัดซื้อจัดจ้าง - การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบคดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากบริษัทผู้รับจ้าง - ไม่มีกรลงพื้นที่ไปตรวจรับงานจริง มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	ดี	√		
๔. การบริหารงานบุคคล	- ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น มีการเรียกรับสินบนในการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน ,การแต่งตั้งโยกย้ายการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	ดี	√		

การจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง (๗-๙) ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตพบว่าค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ (๑ - ๓) คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงทุจริตหรือในหน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน กระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองदान

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองदान ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองदानยังต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน ๔ เหตุการณ์ ดังต่อไปนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑.การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชนผู้ขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พรบ.ควบคุมอาคาร	๒	-ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญในการตรวจสอบการพิจารณาการขออนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด -นำระบบบริหารออนไลน์มาใช้เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการเรียกรับสินบน
๒.การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานบางราย มีการเรียกรับสินบนจากประชาชน/ร้านค้า ในการประเมินภาษีให้ต่ำลง	๒	-ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการกำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด -เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับประชาชน
๓.การจัดซื้อจัดจ้าง	- กำหนด คุณสมบัติ เฉพาะ คุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์กับบริษัท โดยกำหนดคุณสมบัติที่กำหนดไม่สมบูรณ์ -กำหนดราคาไม่เป็นไปตามบัญชีครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณและไม่ใช้ราคาในพื้นที่ที่จัดซื้อจัดจ้าง -การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามแบบมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากบริษัท ผู้รับจ้าง -ไม่มีการลงพื้นที่ไปตรวจรับงานจริง มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์กับคู่สัญญา	๒	-มีการทบทวนสอบทานกระบวนการทำงานโดยผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดให้เป็นไปตามระเบียบทุกขั้นตอนโดยเจ้าหน้าที่พัสดุ และ ผอ.กองช่างหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วม -จัดทำคู่มือและแผนปฏิบัติงานโดยให้ระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดการทุจริต พร้อมแนวทางแก้ไข -ให้ความเคร่งครัดและสอบทานในทุกขั้นตอนในการตรวจรับงานตามระเบียบและ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างฯ เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
๔.การบริหารงานบุคคล	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น มีการเรียกรับสินบนในการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน, การแต่งตั้งโยกย้ายการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	๒	-การกำหนดหลักเกณฑ์ให้การบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม -มาตรการแสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร